กระบวนการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนมัธยมสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

นางสาวจรรยาภรณ์ พานิชเจริญนาม

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-646-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PERSONNEL ADMINISTRATIVE PROCESS IN

DEMONSTRATION SECONDARY SCHOOLS UNDER

THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF

UNIVERSITY AFFAIRS, BANGKOK METROPOLIS.

MISS CHANYAPORN PANICHCHAROENNAM

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-646-9

หัวขอวิทยานิผนช	กระบวนการบริหาตุจากบุคคลของวัฐจะเชียนมัธยมสาธิต จึงก็ตทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
ું હો દી	นางสาวจรรยาภรณ พานิชเจริญนาม
ภาควิชา	ปริหารการศึกษา
อาจารยกปรักษา	รองศาสตราจารย พพพงษ ปุญจิตราตุลย

ปัณฑิตวิกยาลัย จฬาลงกรณมหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพบธลบับนี้เป็น ช่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

Im	STATE	10 ~ ~ 0
		. คณุบคบณฑตวกยาลย
เศาสตราจารย ดร.ส	าาวร วัชราภัย	

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ

....ประชานกรรมกา เผู้ช่วยศาสตราจารย์ ตร.ณัฐนิภา คุปรัตน์)

จรรยาภรณ์ พานิชเจริญนาม : กระบวนการบริหารงานบุคคลของ โรงเรียนมัธยมสาธิต สังกัดทบางมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร (PERSONNEL ADMINISTRATIVE PROCESS IN DEMONSTRATION SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS, BANGKOK METROPOLIS) อ. ที่ปรึกษา : รศ. นพพงษ์ บุญจิตราคลัย, 197 หน้า. ISBN 974-581-646-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการบริหารงานบุคคล ตลอดจนปัญหาและ ข้อเสนอแนะในกระบวนการบริหารงานบุคคล ของโรงเรียนมัธยมสาธิต สั่งกัดทบวงมหาวิทยาลัย กรงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนไม่มีการกำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคลไว้เป็นลายลักษณ์ อักษร แต่มีการวางแผนกำลังคนโดยใช้ข้อมลเกี่ยวกับจำนวนนักเรียน ชั่วโมงการสอนของครและ โปรแกรมการจัดการศึกษาของโรงเรียน มาเป็นเกณฑ์ มีการสรรหาบรรจุบุคคลทั้งจากภายในและ ภายนอกองค์การ มีคณะกรรมการคัดเลือกบุคคลอย่างมีเกณฑ์ โดยพิจารณาจากคุณวุฒิ ความสามารถ และบุคลิกภาพ ในการนำเข้าส่หน่วยงานจะให้ความรู้เกี่ยวกับ กฎ ระเบียบของโรงเรียน และ มหาวิทยาลัยที่สังกัด มีคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยมีอาจารย์จากหมวดวิชาเข้า ร่วมด้วย มีการวิเคราะห์ความจำเป็นในการพัฒนาบุคคล มีการจัดผลประโยชน์เกือกลที่นอกเหนือ จากเงินเดือน ในการมอบหมายงาน พิจารณาทางดานความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ จัดยามดแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีการตรวจสุขภาพประจำปี มีการประชุมอาจารย์ เดือนละครั้ง และประชุมคณะกรรมการบริหารทุกสัปดาห์ มีการบันทึกข้อมลเกี่ยวกับบุคคลในทุก ๆ ค้าน และอาจารย์จะขอใช้ข้อมลได้ตลอดเวลา ส่วนปัญหาของกระบวนการบริหารบุคคลตาม กระบวนการทุกด้าน อยู่ในระดับที่มีปัญหาน้อย ข้อเสนอแนะในกระบวนการบริหารงานบุคคล คือ การนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเก็บข้อมลข่าวสารเกี่ยวกับบุคคล และให้มีการติดตามผล การพัฒนาบุคคล

ภาควิชา บริหารการศึกษา	ถายมือชื่อนิสิต รมผมป พปประวั
สาขาวิชา ^{บริ} หารการศึกษา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา .2534	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

##C241991 MAJOR EDUCATION ADMINISTRATION

KEY WORD: PERSONNEL/ADMINISTRATIVE PROCESS/DEMONSTRATION SECONDARY SCHOOLS

CHANYAPORN PANICHCHAROENNAM: PERSONNEL ADMINISTRATIVE PROCESS IN DEMONSTRATION SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS, BANGKOK METROPOLIS.

THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. NOPPONGS BUNYAJITRADULYA, 197 PP. ISBN 974-581-646-9

The purpose of this research was to study the personnel administration process, problems and recommendations of denonstration secondary shools under the jurisdiction of the Ministry of University Affairs, Bangkok Metropolis.

The findings could be summarized as follows:

Demonstration secondary schools under the jurisdiction of the Ministry of University affairs, Bangkok Metropolis did not settle their personnel administration policy in writing; but they prepared manpower plannings by using information on number of students, teaching periods and the programs study offered. Recruitment was practiced for both internal and external through a selection committee. Criterion was set upon considering educational background, performance, abillity as well as personlity. The process of induction of the demonstration secondary school focused on rules and regulations of their schools and of the universities of which they belonged. Toappraise the personal teachers from each department served on the performance appraisal committee. These school also analyzed development necessity and provided additional compensation apart from salary for their personnel. In assigning the personnel to paticular jobs, schools considered one's educational background, ability, and experience. Regarding welfare and protection of selves and property security guards were provided by the schools as well as annual physical The meetings of teachers were help monthly while the examination. administrative committees met every week. Personnel information were collected and were available at all times. The 11 problems concerning personnel administration process were all found at low level. It is computer should be used in process of personnel recommended that administration information and also the follow up study shoud be praticed.

ภาควิชา	บริหารการศึกษา	ลายมือชื่อนิสิต	Allerald	milation
สาขาวิชา	บริหารการศึกษา	ลายมือชื่ออาจาร	ช์ที่ปรึกษา . ^^	Lpinspy Cour
ปีการศึกษา	2534	ลายมือชื่ออาจาร	ย์ที่ปรึกษาร่วม .	

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา ความเอาใจใส่ ดูแล ช่วยเหลือ แนะนำตรวจทาน และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และดำรงตำแหน่งรองคณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติหน้าที่ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)

ในการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือ ได้รับความอนุเคราะห์จาก

รองศาสตราจารย์นิรมล สวัสดิบุตร
รองศาสตราจารย์ศักดา บุญยไวโรจน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พัฐนิภา คุปรัตน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนธทรัพย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอกชัย กี่สุขพันธ์
คุณรุจา บุญอาภา

นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย จากผู้บริหารและอาจารย์ ตลอดจนผู้มีหน้าที่ประสานงานเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม แบบสอบถามของโรงเรียนมัธยมสาธิตทั้ง 5 แห่ง และขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่ ช่วยทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จตามที่ตั้งใจไว้ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน ด้านบุคคลของโรงเรียน โดยเฉพาะได้รับความกรุณาเป็นอย่างมากตลอดระยะ เวลาที่ไปศึกษาจาก รองคณบดีปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ใหญ่ ผู้ห่วยอาจารย์ใหญ่ทุกฝ่าย หัวหน้าหมวดวิชาการงาน ในฐานะผู้บังคับบัญชา ตลอดจนคณาจารย์โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จรรยาภรณ์ พานิชเจริญนาม

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย		
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		
กิตติกรรม	ประกาศ	ฉ
สารบัญตา	ราง	M
ราฮการแ	ผนภูมิประกอบ	Ø
บกที่		
1.	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
	ขอบเขตของการวิจัย	6
	ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
	คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	7
	วิธีดำเนินการวิจัย	8
	ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย	11
2.	วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	12
	ประวัติของโรงเรียนสาธิต	13
	บทบาทของโรงเรียนสาธิต	14
	การบริหารงานบุคคล	19
	กระบวนการบริหารบุคคล	23
	การวางแผนกำลังคน	26
	การสรรหา	28
	การคัดเลือก	31
	การนำเข้าสู่หน่วยงาน	34
	การประเมินผลการปฏิบัติงาน	36
	การพัฒนา	38
	ค่าตอบแทนหรือสิ่งจูงใจ	41
	การปฏิบัติงานต่อเนื่อง	44
	ความมั่นคงในงาน	47

		สารบัญ (ต่อ)
บทที่		
		การไกล่เกลี่ยปัญหาเกี่ยวกับบุคคล 49
		การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบุคคล 51
		งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 53
	3.	วิธีดำเนินการวิจัย 58
		วัตถุประสงค์ของการวิจัย 58
		ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
		เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
		การสร้างเครื่องมือ
		การเก็บรวบรวมข้อมูล61
		การวิเคราะห์ข้อมูล
	4.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล63
		ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ 64
		1.1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์
		1.2 กระบวนการบริหารงานบุคคล 65
		1.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ 77
		ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม 81
		2.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 81
		2.2 กระบวนการบริหารงานบุคคล 83
		2.3 ปัญหาของกระบวนการบริหารงานบุคคล 103
		2.4 ชื่อเสนอแนะ
	5.	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 120
		วัตถุประสงค์ของการวิจัย
		วิธีดำเนินการวิจัย
		สรุปผลการวิจัย
		การอภิปรายผลการวิจัย
		ฮ๊อเสนอแนะ

ประวัติผู้เชียน..... 197

สารบัญตาราง

1. แสดงจำนวนของผู้บริหาว จำแนกตามเพศ อายุ ระยะ เวลาที่ดำรงตำแหน่ง และวุฒิทางการศึกษาสูงสุด	ดาราง	ก	หน้า
 แสดงจำนวนและร้อยละของอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด อายุราชการ และตำแหน่งทางวิชาการ	1.	แสดงจำนวนของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ อายุ ระยะ	
 แสดงจำนวนและร้อยละของอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด อายุราชการ และตำแหน่งทางวิชาการ		เวลาที่ดำรงตำแหน่ง และวุฒิทางการศึกษาสูงสุด	64
และตำแหน่งทางวิชาการ	2.	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	
 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี้ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาการวางแผนกำลังคน		จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด อายุราชการ	
การวางแผนกำลังคน		และตำแหน่งทางวิชาการ	81
4. แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี้ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหา การสรรหา	3.	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหา	
การสรรหา		การวางแผนกำลังคน	103
 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาการคัดเลือก	4.	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหา	
การคัดเลือก		การสรรหา	104
 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี้ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหา การนำบุคคลเข้าสู่หน่วยงาน	5.	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหา	
การนำบุคคลเข้าสู่หน่วยงาน		การคัดเลือก	105
 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี้ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหา การประเมินผลการปฏิบัติงาน	6.	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหา	
 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี้ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหา การประเมินผลการปฏิบัติงาน		การนำบุคคลเข้าสู่หน่วยงาน	106
การประเมินผลการปฏิบัติงาน	7.		
 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาการพัฒนา			107
การพัฒนา	8.		
 ด้านค่าตอบแทนหรือสิ่งจูงใจ		การพัฒนา	108
 ด้านค่าตอบแทนหรือสิ่งจูงใจ	9.	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี้ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหา	
 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานต่อเนื่อง			110
การปฏิบัติงานต่อเนื่อง	10.		
 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหา ความมั่นคงในงาน			112
ความมั่นคงในงาน	11.		
 12. แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหา การไกล่เกลี่ยปัญหาด้านบุคคล			113
การไกล่เกลี่ยปัญหาด้านบุคคล	12.		
13. แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหา	12.		114
	1.3	•	
	10.	การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบุคคล	115

ราชการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่		หน้
1	แผนภูมิโครงสร้างการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ	
	ตัวบคคล	52